

Meddelelser.

DANSK KRIMINOLOGISK SELSKAB.

Ved mødet den 16. oktober 1956 indledte kriminalpsykolog *Karen Berntsen* om „De asociales kriminalitet“.

Indlederen gennemgik en række resultater af den socialpsykologiske undersøgelse af arbejdsanstalternes klientel, som er foretaget på foranledning af „Sundholmskommissionen“ (udvalget angående forsorgen for de i forsorgslovens kapitler XXIV—XXVII omhandlede personer) og danner grundlag for 2. del af udvalgets betænkning, som for så vidt er afsluttet, idet man blot afventer alkoholkommissionens resultater. Undersøgelsesmateriale udgør ialt 538 personer (484 mænd, 54 kvinder), hvilket svarer til ca. 20 % af det årlige antal indlæggelser på arbejdsanstalterne. En del af de undersøgte er interviewet af socialrådgiver, psykolog og evt. psykiater, medens oplysninger vedrørende det resterende materiale er indhentet gennem spørgeskemaer udsendt til anstalterne.

Hovedparten af klientellet er anbragt i henhold til forsorgslovens § 321 om erhvervs- og subsistensløse personer (kvinderne dog overvejende i henhold til den nu ophævede § 318), enkelte er overført fra alderdomshjem på grund af ufredelighed, og 3 er anbragt i henhold til dom eller tiltalefrafald.

Om klientellets kriminalitet oplyste indlederen, at 78 % af mændene er straffet for overtrædelse af straffeloven eller politivedtægten (17 % med bøde- eller hæftestraf og 61 % med fængselsstraf). Halvdelen var straffet for beruselse og en trediedel for betleri eller løsgængereri.

Materialet kunne deles op i 4 grupper, nemlig ikke-kriminelle (21 %), berusere (15 %), småkriminelle, d. v. s. hovedsagelig betlere (26 %), og egentlig kriminelle, d. v. s. hovedsagelig berigelsesforbrydere (38 %).

Ud fra et behandlingssynspunkt mente indlederen, at de ikke-kriminelle stort set var fejlanbragte, idet de ikke var asociale, men overvejende ældre, svagelige personer, som var bedre anbragt på syge- og alderdomshjem. En stor del af de egentlig kriminelle ville formentlig kunne holdes udenfor arbejdsanstalterne, hvis kriminalforsorgen udbyggedes og effektiviseredes. Med hensyn til de småkriminelle var indlederen mest tilbøjelig til at anerkende menneskets ret til at gå i hun-

dene, dog således at samfundet måtte være rede til at hjælpe den betler, som havde et reelt ønske om at ændre sin levevis. Denne hjælp kan imidlertid ikke ydes på arbejdsanstalterne idag.

Det kvindelige klientel består af enten meget gamle, syge kvinder eller meget unge, prostituerede. En efterundersøgelse i 1952 af alle kvinder, som anbragtes første gang på Sundholm i 1935—36, viste, at ingen var blevet genanbragt siden 1938 og kun meget få havde efter 1940 været i konflikt med straffeloven. Nogle års asocial levevis i ungdommen synes derfor ikke for kvindernes vedkommende at være ensbetydende med fortsat asocial tilværelse, hvorfor man efter indlederens opfattelse burde betænke sig meget, inden man førte prostitutionskommissionens forslag om indgribende forsorgsforanstaltninger ud i livet. En tilsvarende efterundersøgelse af det mandlige klientel viste, at 66 % ikke havde klaret sig tilfredsstillende i social henseende.

I den efterfølgende diskussion deltog statsadvokat *Kirchheiner*, fhv. højesteretsdommer *Jesper Simonsen*, politiinspektør *Jersild* og overlæge *Stürup*.

Jon Johnsen.

Den fremragende franske komparatist *Marc Ancel*, der nu er medlem af den franske kassationsret, har ment det formålstjenligt, at der udkommer en oversættelse til fransk af samtlige europæiske straffelove. Le Centre Français de Droit Comparé, for hvilken Marc Ancel er generalsekretær, har påtaget sig denne publikation, og det første bind af disse straffelove er fremkommet for et par måneder siden. I denne findes også optaget den danske såvel som den grønlandske straffelov ledsaget af en kort, orienterende vejledning, og oversættelsen må i det store og hele siges at være tilfredsstillende. Marc Ancel har foruden et kort forord givet en længere fremstilling på ca. 70 sider, som indeholder en kort retssammenlignende introduktion, en fremstilling vedrørende den første udvikling af europæiske strafferetskodifikationer, for at bruge forfatterens eget udtryk „den store, nyklassiske periode og de europæiske kodifikationer“, det 20. århundredes straffelove ind delt i tiden indtil den første verdenskrig, perioden mellem de to verdenskrige og den senere tids periode. Endelig gives der en sammentrængt konklusion set fra et såvel retssammenlignende teknisk-juridisk og kriminal-politisk synspunkt.

Jeg har fundet det naturligt at henlede opmærksomheden på dette værk.

N. V. Boeg.

KRIMINALPOLITISKA SÄLLSKAPET I GÖTEBORG

har under 1956 hållit fem sammanträden, varvid behandlats följande ämnen: 10/2 „Några erfarenheter av fångvårdens räjongplan“ (inledare: fångvårdsdirektören *Fritz Serenander*, Göteborg); 27/2 „Begreppen 'farlighet' och 'ansvar'“ (inledare: professor *Ake Petzäll*, Lund); 14/5 „Judiciella och administrativa myndigheters förfarande med unga lagöverträdare. Jämförelse mellan förhållandena i Sverige och Kalifornien“ (inledare: jur. kand. *Ola Nyquist*, Uppsala); „Erfarenheter av ungdomsfängelse“ (inledare: doktor *Ring Lundquist*, Göteborg) samt 22/11 „Metodiska problem vid utredningar av vittnens trovärdighet“ (inledare: docenten *Arne Trankell*, Göteborg).

Sällskapets angelägenheter handhas av en möteskommitté, som under 1956 utgjorts av följande personer: överläkaren *Martin Tjellström*, fångvårdsdirektören *Fritz Serenander*, advokaten *Curt Blomqvist* samt statsåklagaren *Mårten Stiernström*. Mötesförhandlingarna ledas av en för varje sammanträde utsedd ordförande. Sällskapet hade vid 1956 års utgång 86 ledamöter.

M. S.

Litteratur.

Johs. Andenæs: Alminnelig strafferett. Akademisk Forlag, Oslo 1956. 544 s. Anm. af Professor Ivar Agge.

Det måste betecknas som en vetenskaplig händelse av första ordningen, när den nordiska rättslitteraturen berikas med en omfattande handboksmissig framställning rörande ett helt rättsområde eller något väsentligt avsnitt därav. Icke minst gäller detta för straffrättens vidkommande. Den snabba utvecklingen i vår tid av rättsvetenskapen bort från normativ positivism i riktning mot rättsrealism och rättssociologi avspeglar sig kanske tydligast i den moderna straffrättens förändrade innehåll samt de kriminalpolitiska reformernas praktiskt-sociala inriktning. Dessa drag i utvecklingen äro särskilt markerade inom det skandinaviska rättsområdet. De nordiska ländernas kriminalvetenskap är av modernt och originellt snitt i sin påtagliga strävan bort från både begreppsjurisprudens och oklar värdefilosofi i riktning mot social realism, och den hos oss förda kriminalpolitiken med dess praktiska inriktning har på många håll utomlands rönt betydande intresse och uppskattning.

De nu berörda förhållandena medverka till att straffrättsliga handböcker och läroböcker snabbt föråldras, åtminstone till vissa delar, även om de klassiska verken fortsätta att äga betydelse både för forskningen och för tolkningen av gällande rätt, som ju vanligen är att för-